

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-10-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [32-893](#), i. k. 1001010ISTAI-1608

LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMAS

2000 m. balandžio 4 d. Nr. VIII-1608
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato pateikiamo į rinką maisto ir jo tvarkymo reikalavimus, valstybės institucijų ir visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų kompetenciją užtikrinant maisto saugą, taip pat reglamentuoja maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų pareigas ir atsakomybę. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, Žin., 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Įstatymo tikslas – užtikrinti, kad:

1) į rinką būtų teikiamas maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos, atitinkantys šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2) maistas atitiktų tarptautinius laisvam prekių judėjimui keliamus reikalavimus ir Lietuvos maisto gamintojas galėtų plėsti savo prekių eksportą į kitas šalis, o Lietuvoje pagamintas maistas galėtų lengviau konkuruoti tarptautinėje rinkoje;

3) būtų skatinama ekologiškų žemės ūkio produktų gamyba, sveikesnė Lietuvos gyventojų mityba, gerinama su maistu ir mityba susijusi žmonių sveikata.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Energinis gėrimas** – nealkoholinis gėrimas, kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino, nesvarbu, iš kokio šaltinio, arba kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino ir vienos ar kelių kitų centrinę nervų sistemą stimuliuojančių medžiagų (gliukurono laktono, inozitolio, guaranino, ginsenozidų, ginkmedžių ekstrakto, taurino ar kt.). Energiniame gėrime gali būti ir angliavandenių, vitaminų, mineralinių medžiagų, amino rūgščių, maisto priedų, vaisių sulčių ar augalų ekstraktų.

2. **Galutinis vartotojas** (toliau – vartotojas) – kaip apibrėžta Reglamento ([EB](#)) Nr. 178/2002 3 straipsnio 18 dalyje.

3. **Gyvūninio maisto tvarkymo subjektas** – maisto tvarkymo subjektas, kuris tvarko gyvūninius produktus, apibrėžtus 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([EB](#)) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus, 1 priedo 8.1 papunktyje.

4. **Kūdikiams skirti maisto produktai** – kaip apibrėžta 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) Nr. 609/2013 dėl kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svoriui kontroliuoti ir kuriuo panaikinami Tarybos direktyva [92/52/EEB](#), Komisijos

direktyvos [96/8/EB](#), [1999/21/EB](#), [2006/125/EB](#) ir [2006/141/EB](#), Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2009/39/EB](#) ir Komisijos reglamentai [\(EB\) Nr. 41/2009](#) ir [\(EB\) Nr. 953/2009](#) su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies f punkte.

5. **Maistas** – kaip apibrėžta Reglamento [\(EB\) Nr. 178/2002](#) 2 straipsnyje.

6. **Maistinės medžiagos** – maiste esantys baltymai, angliavandeniai, riebalai, skaidulinės medžiagos, vitaminai, mineralinės medžiagos ir medžiagos, kurios priklauso vienai iš tų kategorijų ar yra jų komponentai, taip pat kitos maiste esančios medžiagos, turinčios mitybinį ir fiziologinį poveikį.

7. **Maisto higiena** – sąlygos ir priemonės, užtikrinančios maisto saugą bei tvarkant maistą padedančios išsaugoti jo tinkamumą žmonių mitybai.

8. **Maisto klajimas** – tyčiniai vartotojų ar ūkio subjektų klaidinantys veiksmai, atliekami siekiant ekonominės ar kitokios naudos, kai maisto sudėtyje natūraliai esanti arba įprastai naudojama sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) pakeičiama (pakeičiamos) kita sudedamąja dalimi ar dalimis to nenurodant ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose ir (arba) maistą apibūdinanti informacija pašalinama arba klaidingai ar užmaskuotai pateikiama ar pakeičiama ant bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketėse ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose, ir (arba) atliekami kitokie klaidinantys veiksmai, susiję su kitos maistui identifikuoti skirtos informacijos pateikimu.

9. **Maisto kokybė** (toliau – kokybė) – maisto savybių visuma, tenkinanti pagrįstus vartotojo poreikius ir atitinkanti maisto saugos ir kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus.

10. **Maisto pardavėjas** (toliau – pardavėjas) – maisto tvarkymo subjektas, pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį parduodantis maistą galutiniam vartotojui.

11. **Maisto priedai** – kaip apibrėžta 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(EB\) Nr. 1333/2008](#) dėl maisto priedų 3 straipsnio 2 dalies a punkte.

12. **Maisto sauga** (toliau – sauga) – visuma Lietuvos Respublikos maisto įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytų maisto ir jo tvarkymo reikalavimų, kuriais užtikrinama, kad vartojant maistą įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nebus jokios rizikos vartotojų sveikatai ar gyvybei arba ji bus ne didesnė, negu teisės aktuose nustatyta kaip leidžiama ir laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį.

13. **Maisto srities teisės aktai** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) 2017/625](#) 3 straipsnio 1 punkte.

14. **Maisto teršalas** (toliau – teršalas) – atsitiktinai į maistą patekusi ar įdėta bet kokia cheminė ar biologinė ne maisto medžiaga ar kitoks objektas, išskyrus maisto priedus, atsiradę tvarkymo metu arba dėl aplinkos užterštumo, galintys pakenkti maisto saugai ar padaryti maistą netinkamą vartoti.

15. **Maisto tvarkymas** – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei.

16. **Maisto tvarkymo subjektas** – ši sąvoka atitinka sąvoką „maisto verslo operatorius“, apibrėžtą Reglamento [\(EB\) Nr. 178/2002](#) 3 straipsnio 3 dalyje.

17. **Maisto tvarkymo vieta** – viešųjų ar privačių juridinių asmenų vieta (įskaitant teritoriją, statinius ir transporto priemones), kurioje tvarkomas maistas.

18. **Minimalus maisto produkto tinkamumo vartoti terminas** – kaip apibrėžta 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 1169/2011](#) dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai [\(EB\) Nr. 1924/2006](#) ir [\(EB\) Nr. 1925/2006](#) bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva [87/250/EEB](#), Tarybos direktyva [90/496/EEB](#), Komisijos direktyva [1999/10/EB](#), Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2000/13/EB](#), Komisijos direktyvos [2002/67/EB](#) ir [2008/5/EB](#) bei Komisijos reglamentas [\(EB\) Nr. 608/2004](#), su visais pakeitimais 2 straipsnio 2 dalies r punkte.

19. **Pašalinimas iš rinkos** – priemonės, kurias taikydamas maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas išima iš rinkos pateiktą (pateiktus) nesaugų (nesaugius) ir nekontroliuojamą (nekontroliuojamus) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, išskyrus maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ar medžiagą (medžiagas), kuri (kuriuos) jau turi vartotojai.

20. **Pateikimas į rinką** – kaip apibrėžta Reglamento [\(EB\) Nr. 178/2002](#) 3 straipsnio 8 dalyje.

21. **Pirminė gamyba** – kaip apibrėžta Reglamento [\(EB\) Nr. 178/2002](#) 3 straipsnio 17 dalyje.

22. **Perdirbti grūdiniai maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) 2 straipsnio 2 dalies e punkte.

23. **Pradinio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) 2 straipsnio 2 dalies c punkte.

24. **Rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistema** (toliau – rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistema) – biologinių, cheminių ar fizinių veiksnių, galinčių turėti reikšmės maisto saugai, nustatymo, įvertinimo ir valdymo sistema, taikoma maisto tvarkymo vietose savikontrolės tikslais.

25. **Specialiosios medicininės paskirties maisto produktai** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) 2 straipsnio 2 dalies g punkte.

26. **Suklastotas maistas** – maistas, ant kurio bet kokios rūšies pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketės ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia klaidingai arba užmaskuotai pateikta, pakeista, pašalinta ji apibūdinanti informacija ir (ar) kurio sudėtyje natūraliai esanti (esančios) arba įprastai naudojama (naudojamos) sudedamoji (sudedamosios) dalis (dalys) siekiant ekonominės ar kitokios naudos tyčia pakeista (pakeistos) kita (kitomis) sudedamąja (sudedamosiomis) dalimi (dalimis) nenurodant to ant pakuotės ir (ar) fasuotės, etiketės ir (ar) lydimuosiuose dokumentuose, taip klaidinant vartotoją ar kitą ūkio subjektą dėl tikrosios maisto sudėties.

27. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas** – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka veiklą įregistravęs fizinis ar juridinis asmuo, gaminantis su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

28. **Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tiekėjas** – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka veiklą įregistravęs fizinis ar juridinis asmuo, pateikiantis į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

29. **Su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos** – su maistu skirti liestis gaminiai ir medžiagos, kuriems taikomas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(EB\) Nr. 1935/2004](#) dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantį direktyvas [80/590/EEB](#) ir [89/109/EEB](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(EB\) Nr. 596/2009](#).

30. **Susigražinimas** – priemonės, kurias taikant siekiama užtikrinti, kad būtų atsiimtas nesaugus maistas ar su maistu besiliečiantis gaminytis ar medžiaga, kuriuos maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas pateikė vartotojui arba kuriuos vartotojas jau gali vartoti ar naudoti.

31. **Tolesnio maitinimo kūdikių mišiniai** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) 2 straipsnio 2 dalies d punkte.

32. **Viso paros raciono pakaitalas svariui kontroliuoti** – kaip apibrėžta Reglamento [\(ES\) Nr. 609/2013](#) 2 straipsnio 2 dalies h punkte.

33. Šiame įstatyme sąvoka „valstybinė maisto kontrolė“ atitinka sąvoką „oficiali kontrolė“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ji apibrėžta Reglamento [\(ES\) 2017/625](#) 2 straipsnio 1 punkte.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-2288](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-30, i. k. 2023-23078

1. Šis įstatymas taikomas juridiniams ir fiziniams asmenims, tvarkantiems ir (ar) pateikiantiems į rinką maistą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, taip pat valstybės institucijoms, prižiūrinčioms ir kontroliuojančioms maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų, saugą, kokybę ir tvarkymą. Šio įstatymo nuostatos negali riboti maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų, pateikimo į rinką, jeigu tas maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos yra legaliai pagaminti ir pateikiami į rinką vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių arba Europos ekonominės erdvės valstybių ir atitinka jų lygiaverčius saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Šis įstatymas netaikomas:

1) tranzitu per Lietuvos Respubliką gabenamam maistui, išskyrus atvejus, kai dėl tranzitinių krovinių pervežimo gali būti padaroma žala žmonių sveikatai ar iškyla gyvūnų užkrečiamųjų ligų pavojus;

2) asmeniniam naudojimui ar paruošimui skirtos pirminės produkcijos gamybai, asmeniniame namų ūkyje vartojamam maistui arba su asmeniniu namų ūkio vartojimu susijusiam maisto tvarkymui;

3) maistui, pateiktam į rinką iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

ANTRASIS SKIRSNIS MAISTO IR JO TVARKYMO REIKALAVIMAI

4 straipsnis. Pagrindiniai maisto saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimai

1. Į rinką turi būti teikiamas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus atitinkantis maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Ar maistas yra saugus, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnyje įtvirtintais kriterijais. Ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos yra saugūs, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintais kriterijais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

1) maistas turi būti tokios sudėties ir kokybės, kad būtų tinkamas žmonėms vartoti, neužterštas cheminiais, fizikiniais, mikrobiniiais ir kitokiais teršalais daugiau, negu leidžia teisės aktai, turi atitikti privalomuosius saugos ir kokybės reikalavimus;

2) į maistą gali būti dedami tik teisės aktų leidžiami maisto priedai ir maistinės medžiagos, atitinkantys nustatytus kiekio, grynumo, vartojimo sąlygų ir kitus reikalavimus;

3) įgaliota valstybės valdymo institucija tam tikrai maisto grupei gali nustatyti konkrečios sudėties ar kokybės reikalavimus, neprieštaraujančius tarptautinėms nuostatoms, jei tai reikalinga visuomenės sveikatos ar mitybos požiūriu;

4) maistui pakuoti ir kitaip su juo liestis leidžiama naudoti tik tam tikslui skirtas, nekenkiančias žmonių sveikatai, teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančias medžiagas ir gaminius;

5) maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti teisės aktų nustatytus ženklinimo reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

3. Maistas visuose jo ruošimo ir teikimo vartotojams etapuose („nuo lauko iki stalo“) turi būti tvarkomas laikantis šiame įstatyme bei kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų:

1) tvarkyti maistą leidžiama tik pagal šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus maisto higienos, visuomenės sveikatos, veterinarijos bei aplinkos apsaugos reikalavimus, turint higienos ir technologijos reikalavimus atitinkančią įrangą;

2) maisto tvarkymo vietose turi būti teisės aktų nustatyta tvarka taikoma rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistema bei atliekami būtini laboratoriniai tyrimai maisto saugos ir tvarkymo savikontrolei užtikrinti;

3) asmenys, tvarkantys maistą, turi atitikti teisės aktų nustatytus sveikatos reikalavimus ir įgyti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka privalomųjų higienos žinių;

4) tvarkyti maistą gali tik šio įstatymo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka registruoti ir (ar) patvirtinti maisto tvarkymo subjektai jų registravimo ir (ar) patvirtinimo metu nurodytose maisto tvarkymo vietose;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-405](#), 2005-11-17, *Žin.*, 2005, Nr. 142-5107 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-405

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

5) tvarkyti su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas gali tik Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pranešimus pateikę su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

4. Maistas, kuris neatitinka maisto srities ir kitų teisės aktų reikalavimų, tačiau yra saugus ir tinkamas vartoti, gali būti perduotas labdarai ir (ar) paramai Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

5. Maistas, kuris pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui, nurodytam žymoje „Geriausias iki...“ (toliau – pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maistas) yra saugus ir tinkamas vartoti, gali būti parduotas galutiniam vartotojui Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose mažmeninės prekybos taisyklėse nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas rekomendacijas, išskyrus šio įstatymo 6² straipsnyje nurodytus atvejus. Už tokio maisto saugą ir kokybę šio įstatymo nustatyta tvarka atsako pardavėjas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2288](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-30, i. k. 2023-23078

4¹ straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų registravimo tvarka

1. Maisto tvarkymo subjektai, išskyrus šio įstatymo 4² straipsnio 1 dalyje nurodytus maisto tvarkymo subjektus, yra registruojami šio įstatymo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Registruojami maisto tvarkymo subjektai turi atitikti teisės aktuose nustatytus maisto tvarkymo reikalavimus.

2. Kreipdamiesi į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą dėl registravimo, maisto tvarkymo subjektai turi įrodyti, kad laikosi teisės aktuose nustatytų maisto tvarkymo reikalavimų, t. y. turi pateikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus tvirtinamuose tvarkos aprašuose nustatytus dokumentus, patvirtinančius teisę naudotis maisto tvarkymo vieta, įskaitant transporto priemones, taip pat dokumentus dėl infrastruktūros, įrangos, maisto tvarkymo proceso atitikties higienos reikalavimams, veiklos apimties bei savikontrolės sistemos.

3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba sprendimus dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų maisto tvarkymo subjektų registravimo priima ir apie priimtą sprendimą registruoti arba neregistruoti maisto tvarkymo subjektą informuoja:

1) ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos, patikrinusi maisto tvarkymo vietos atitiktį maisto srities teisės aktų reikalavimams, – kai ketinama užsiimti mėsinių, žvejybos laivų (pirminės gamybos), mažais kiekiais gaminamų gyvūninio maisto produktų gamybos, gyvų žuvų tvarkymo prekyboje ar negyvūninių maisto produktų gamybos veikla;

2) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos, netikrinusi maisto tvarkymo vietos, – kitais, negu nurodyta šios dalies 1 punkte, atvejais.

4. Laikotarpis, per kurį maisto tvarkymo subjektas šalina Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodytus trūkumus ir neatitikimus, į maisto tvarkymo subjekto registravimo terminą neįskaičiuojamas.

5. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjektų neregistruoja, jeigu:

1) pateikti ne visi arba netinkamai užpildyti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyti dokumentai ir maisto tvarkymo subjektas, pateikęs dokumentus, nevykdo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimo pateikti trūkstamus dokumentus ar ištaisyti nurodytus trūkumus ir neatitikimus;

2) įvertinus maisto tvarkymo subjekto pateiktus duomenis ir dokumentus ar atlikus patikrinimą maisto tvarkymo vietoje, nustatoma, kad maisto tvarkymo subjektas neatitinka teisės aktuose nustatytų maisto tvarkymo reikalavimų.

6. Maisto tvarkymo subjektas apie sprendimą dėl jo registravimo informuojamas raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis laikantis šio straipsnio 3 dalyje nurodytų terminų. Tuo atveju, kai maisto tvarkymo subjektas yra neregistruojamas, turi būti nurodomi tokio sprendimo motyvai.

7. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registravimo galiojimą sustabdo ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui:

1) priėmusi sprendimą dėl maisto tvarkymo subjekto veiklos sustabdymo, kai maisto tvarkymo subjektas pažeidė teisės aktų reikalavimus;

2) gavusi maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašymą sustabdyti registravimo galiojimą.

8. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registravimo galiojimo sustabdymą panaikina, kai:

1) maisto tvarkymo subjektas pašalina šio straipsnio 7 dalies 1 punkte nurodytus pažeidimus ir pateikia prašymą dėl registravimo galiojimo sustabdymo panaikinimo ir yra priimtas sprendimas dėl šio maisto tvarkymo subjekto veiklos sustabdymo panaikinimo;

2) maisto tvarkymo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo pateikia prašymą panaikinti maisto tvarkymo subjekto registravimo galiojimo sustabdymą, kai registravimo galiojimas buvo sustabdytas gavus maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašymą sustabdyti registravimo galiojimą arba kai sueina maisto tvarkymo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens prašyme nurodytas registravimo galiojimo sustabdymo terminas.

9. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba maisto tvarkymo subjekto registravimą panaikina ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai:

1) maisto tvarkymo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo pateikia prašymą panaikinti registravimo galiojimą;

2) maisto tvarkymo subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos ilgiau negu vienus metus arba vykdyta veikla pasibaigė kitais teisės aktų nustatytais pagrindais. Kai įtariama, kad maisto tvarkymo subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos, tačiau šios dalies 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo pateiktas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka patikrinimą ir, nustčiusi, kad veiklos vykdymas galbūt nutrauktas, raštu (registruotąja pašto siunta) ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis kreipiasi į maisto tvarkymo subjektą informuodama apie

ketinimą panaikinti jo registravimo galiojimą ir nustatydamą 20 darbo dienų terminą informacijai apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą pateikti. Per šį terminą negavus informacijos apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą, maisto tvarkymo subjekto registravimo galiojimas panaikinamas. Jeigu dokumentą, kuriuo informuojama apie ketinimą panaikinti registravimo galiojimą, pristatantis asmuo registruotoje maisto tvarkymo vietoje neranda maisto tvarkymo subjekto atsakingo arba įgaliotojo asmens, šis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam maisto tvarkymo subjekto darbuotojui. Jeigu šioje dalyje nustatyta tvarka įteikti dokumento nepavyksta, jis siunčiamas maisto tvarkymo subjekto registruotos maisto tvarkymo vietos adresu ir laikomas įteiktu praėjus 10 dienų nuo išsiuntimo dienos;

3) yra priimtas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sprendimas dėl maisto tvarkymo subjekto veiklos uždraudimo, kai maisto tvarkymo subjektas per nustatytą terminą nepašalino nurodytų maisto tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų, dėl kurių jo veikla buvo sustabdyta;

4) yra nustatoma, kad maisto tvarkymo subjektui registruoti buvo pateikti tikrovės neatitinkantys dokumentai ir (ar) informacija, dėl kurių maisto tvarkymo subjektas negalėjo būti registruojamas;

5) maisto tvarkymo subjektas netenka teisės naudotis maisto tvarkymo vieta, kurioje buvo vykdoma maisto tvarkymo veikla.

10. Maisto tvarkymo subjektas, kurio registravimas sustabdytas ar panaikintas, neturi teisės vykdyti maisto tvarkymo veiklos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

4² straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo tvarka

1. Gyvūninio maisto tvarkymo subjektai (išskyrus subjektus, kurių veikla yra mėsinių, žvejybos laivų (pirminės gamybos) veikla, mažais kiekiais gaminamų gyvūninio maisto produktų gamyba ir gyvų žuvų tvarkymas prekyboje) ir daigus, kaip jie apibrėžti 2013 m. kovo 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 208/2013 dėl daigų ir sėklų daigams auginti atsekamumo reikalavimų (OL 2013 L 68, p. 16) 2 straipsnio a dalyje, auginančios įmonės yra patvirtinami šio įstatymo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Tvirtinami maisto tvarkymo subjektai turi atitikti teisės aktuose nustatytus maisto tvarkymo reikalavimus.

2. Kreipdamiesi į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą dėl maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo, maisto tvarkymo subjektai turi įrodyti, kad laikosi teisės aktuose nustatytų maisto tvarkymo reikalavimų, t. y. turi pateikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus tvirtinamuose tvarkos aprašuose nustatytus dokumentus, patvirtinančius teisę naudotis maisto tvarkymo vieta, įskaitant transporto priemones, taip pat dokumentus dėl infrastruktūros, įrangos, maisto tvarkymo proceso atitikties higienos reikalavimams, veiklos apimties bei savikontrolės sistemos.

3. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, turi būti suteiktas ir apie suteiktą patvirtinimą informuota ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos. Patvirtinimas suteikiamas tuo atveju, kai maisto tvarkymo subjektas atitinka maisto srities teisės aktų reikalavimus. Jeigu maisto tvarkymo subjekto patikrinimo metu Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nustato, kad subjekto infrastruktūra ir įranga atitinka maisto srities teisės aktų reikalavimus, tačiau maisto tvarkymo subjektas nesilaiko kitų maisto srities teisės aktuose nustatytų reikalavimų, maisto tvarkymo subjektui suteikiamas laikinasis patvirtinimas. Maisto tvarkymo subjektui suteiktas laikinasis patvirtinimas galioja ne ilgiau kaip 6 mėnesius, išskyrus žuvų perdirbimo laivus ir laivus šaldytuvus, plaukiojančius su Lietuvos Respublikos vėliava. Jiems suteiktas laikinasis patvirtinimas galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių.

4. Kiekvienam patvirtintam maisto tvarkymo subjektui, įskaitant tuos, kuriems suteiktas laikinasis patvirtinimas, suteikiamas patvirtinimo numeris. Ši nuostata netaikoma daigus auginančioms įmonėms.

5. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, nesuteikiamas, jeigu:

1) maisto tvarkymo subjektas nepateikia Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytų dokumentų ar pateikti dokumentai neatitinka jų formai ir turiniui keliamų reikalavimų ir jeigu dokumentus pateikęs maisto tvarkymo subjektas per nurodytą terminą neištaiso Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodytų trūkumų;

2) maisto tvarkymo subjektas patikrinimo metu nepateikia Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytų dokumentų ar pateikia ne visus arba netinkamai įformintus dokumentus;

3) įvertinus maisto tvarkymo subjekto pateiktus duomenis ir dokumentus ar atlikus patikrinimą maisto tvarkymo vietoje, nustatoma, kad maisto tvarkymo subjekto veiklos sąlygos neatitinka maisto srities teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

6. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis informuoja maisto tvarkymo subjektą apie patvirtinimą, įskaitant maisto tvarkymo subjekto laikinąjį patvirtinimą, arba apie tai, kad patvirtinimas, įskaitant maisto tvarkymo subjekto laikinąjį patvirtinimą, nesuteikiamas, nurodyma šio sprendimo motyvus.

7. Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas, įskaitant laikinąjį patvirtinimą, panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai:

1) maisto tvarkymo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo pateikia prašymą panaikinti maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, įskaitant laikinąjį patvirtinimą;

2) maisto tvarkymo subjektas nevykdo veiklos ilgiau negu 4 mėnesius, o kai suteiktas laikinasis patvirtinimas, – ilgiau negu 3 mėnesius (kai tai nesusiję su maisto tvarkymo subjekto gamybos patalpų rekonstravimu, atnaujinimu (modernizavimu), remontu ar darbo sezoniškumu) arba maisto tvarkymo subjekto vykdyta veikla pasibaigė kitais teisės aktų nustatytais pagrindais. Kai įtariama, kad subjektas nevykdo maisto tvarkymo veiklos, tačiau šios dalies 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo pateiktas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atlieka patikrinimą ir, nustatiusi, kad veiklos vykdymas galbūt nutrauktas, raštu (registruotąja pašto siunta) ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis kreipiasi į maisto tvarkymo subjektą informuodama apie ketinimą panaikinti patvirtinimą ir nustatydama 20 darbo dienų terminą informacijai apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą pateikti. Per šį terminą negavus informacijos apie vykdomą maisto tvarkymo veiklą, maisto tvarkymo subjekto patvirtinimas panaikinamas. Jeigu dokumentą, kuriuo informuojama apie ketinimą panaikinti maisto tvarkymo subjekto patvirtinimą, pristatantis asmuo patvirtintoje maisto tvarkymo vietoje neranda maisto tvarkymo subjekto atsakingo arba įgalioto asmens, šis dokumentas įteikiamas bet kuriam kitam įteikimo vietoje esančiam maisto tvarkymo subjekto darbuotojui. Jeigu šioje dalyje nustatyta tvarka įteikti dokumento nepavyksta, jis siunčiamas patvirtintos maisto tvarkymo vietos adresu ir laikomas įteiktu praėjus 10 dienų nuo išsiuntimo dienos;

3) yra priimtas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sprendimas dėl maisto tvarkymo subjekto veiklos uždraudimo;

4) yra nustatoma, kad maisto tvarkymo subjektui patvirtinti buvo pateikti tikrovės neatitinkantys dokumentai ir (ar) informacija, dėl kurių maisto tvarkymo subjektas negalėjo būti patvirtintas;

5) maisto tvarkymo subjektas netenka teisės naudotis maisto tvarkymo vieta, kurioje buvo vykdoma maisto tvarkymo veikla.

8. Maisto tvarkymo subjektas, kurio patvirtinimas, įskaitant maisto tvarkymo subjekto laikinąjį patvirtinimą, panaikintas, neturi teisės vykdyti maisto tvarkymo veiklos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

4³ straipsnis. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir (ar) tiekėjų notifikavimo (pranešimo) tvarka

1. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, prieš pradėdami teikti į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, taip pat pasikeitus

notifikuojamai (pranešamai) informacijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai turi pateikti pranešimą, kuriame turi nurodyti su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo pavadinimą (juridiniai asmenys turi nurodyti ir juridinio asmens kodą, fiziniai asmenys – vardą ir pavardę), kontaktinius duomenis (telefoną, elektroninio pašto adresą (jei turi), veiklos pobūdį (gamintojas ir (ar) tiekėjas); tiekėjas turi nurodyti, ar produktai teikiami į rinką iš Europos Sąjungos arba Europos ekonominės erdvės, ar ne iš Europos Sąjungos valstybių narių), faktinės veiklos (gamybės ar sandėliavimo) vykdymo vietos adresą (ir elektroninės parduotuvės adresą (jei yra), vykdomos ekonominės veiklos rūšis, gaminamų ir (ar) teikiamų į rinką produktų grupes.

2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, gavusi šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantį pranešimą, per 1 darbo dieną nuo pranešimo gavimo dienos pranešimo duomenis įtraukia į Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų sąrašą. Šis sąrašas skelbiamas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos interneto svetainėje.

3. Nustačiusi, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodytame pranešime pateikta ne visa privaloma pateikti arba netinkama informacija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pranešimo gavimo dienos apie tai informuoja su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją ir nurodo, kad, per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos nepateikus reikiamos informacijos, prieš tai pateikta informacija nebus notifikuota.

4. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, nepateikę šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, neturi teisės vykdyti su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tvarkymo veiklos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

5 straipsnis. Vartotojų informavimo reikalavimai

1. Vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Draudžiama:

- 1) klaidinti vartotoją apibūdinant maistą, nurodant jo rūšį, tapatumą, savybes, sudėtį, kiekį, tinkamumo vartoti terminą, kilmę, tvarkymo ir vartojimo būdą ir laikymo sąlygas;
- 2) nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes;
- 3) nurodyti, kad koks nors maistas turi ypatingų savybių, jeigu iš tikrųjų tokiomis savybėmis pasižymi visi panašūs gaminiai;
- 4) kitaip klaidinti vartotojus.

2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir kitų kompetentingų institucijų, maisto tvarkymo subjektų ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ar tiekėjų turima informacija apie maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų keliamą riziką vartotojų sveikatai ir saugai turi būti skelbiama visuomenei.

3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos kompetingos institucijos, atsižvelgusios į riziką ir į galimas priežastis, dėl kurių maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali kelti pavojų žmonių sveikatai, nepažeisdamos Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, imasi būtinų priemonių, kad vartotojai būtų informuoti apie maisto produktus, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jų rūšį, keliamą pavojų ir priemones, kurių imamasi arba ketinama imtis norint šią riziką sustabdyti, sumažinti arba jos išvengti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

6 straipsnis. Maisto ir kitų į maistą panašių gaminių pateikimo į rinką ribojimai

1. Draudžiama teikti į rinką maistą, kai jame arba jo pakuotėje yra maistui nepriskiriamų daiktų (išskyrus atvejus, kai šie daiktai reikalingi maistui tvarkyti ar vartoti), jei dėl šių daiktų galėtų kilti pavojus vartotojų, ypač vaikų, sveikatai ar gyvybei.

2. Draudžiama teikti į rinką gaminius, savo forma, kvapu, spalva, išvaizda, ženkliniu, pakuote, dydžiu ar kitaip panašius į maistą taip, kad vartotojai, ypač vaikai, galėtų būti klaidinami ir vartojant šiuos gaminius kaip maistą galėtų kilti pavojus sveikatai ar gyvybei.

3. Maisto klastojimas draudžiamas, taip pat draudžiama teikti į rinką suklastotą maistą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

6¹ straipsnis. Kai kurių maisto produktų pardavimo ribojimas

Draudžiama parduoti, nupirkti ar kitaip perduoti energinius gėrimus jaunesniems kaip 18 metų asmenims. Energinių gėrimų pardavėjai turi teisę, o kai kyla abejonių, kad asmuo yra jaunesnis kaip 18 metų, privalo iš perkančio energinius gėrimus asmens reikalauti pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jeigu toks asmuo nepateikia jo tapatybę patvirtinančio dokumento, energinių gėrimų pardavėjai privalo atsisakyti parduoti jam energinius gėrimus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-885](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05574

6² straipsnis. Pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maisto pardavimo ribojimas

1. Pardavėjui draudžiama pasibaigus minimaliam maisto produkto tinkamumo vartoti terminui parduoti galutiniam vartotojui šiuos maisto produktus:

- 1) maisto papildus;
- 2) pradinio maitinimo kūdikių mišinius ir tolesnio maitinimo kūdikių mišinius, perdirbtus grūdinius maisto produktus ir kūdikiams skirtus maisto produktus, specialiosios medicininės paskirties maisto produktus, viso paros raciono pakaitalus svariui kontroliuoti.

2. Draudžiama parduoti ar kitaip perduoti pasibaigusio minimalaus maisto produkto tinkamumo vartoti termino maistą maisto tvarkymo subjektams, kurie vykdo veiklą viešojo maitinimo ir gamybos srityje, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-2288](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-30, i. k. 2023-23078

7 straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ar tiekėjų pareigos ir atsakomybė

1. Maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo pateikti į rinką saugų maistą ir su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

2. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, sužinoję, kad maistas gali būti nesaugus ir (ar) suklastotas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs, privalo nedelsdami nutraukti jų pateikimą į rinką, informuoti vartotojus, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir imtis kitų tinkamų veiksmų rizikai vartotojų sveikatai pašalinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

3. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo laikytis šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų, vykdyti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus ir reikalavimus.

4. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų kokybę ir saugą, taip pat privalomos informacijos apie juos teikimą.

5. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai, pažeidę šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

6. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka atlygina dėl netinkamos maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugos ar kokybės atsiradusią žalą vartotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS VALDymo INSTITUCIJŲ BEI VISUOMENINIŲ VARTOTOJŲ TEISIŲ GYNIMO ORGANIZACIJŲ KOMPETENCIJA

8 straipsnis. Vyriausybės kompetencija

Vyriausybė, įgyvendindama maisto saugos srityje visuomenės sveikatai palankią valstybės politiką:

1) rengia ir tvirtina valstybinę maisto saugos, kokybės ir gyventojų mitybos gerinimo veiksmų strategiją;

2) atlieka kitas su maisto sauga ir kontrole susijusias funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

9 straipsnis. Valdymo institucijų kompetencija

1. Valdymo institucijos, atlikdamos šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų joms pavestų sričių valstybės valdymo funkcijas, siekdamos užtikrinti, kad į rinką būtų pateikiamas saugos reikalavimus atitinkantis maistas, įgyvendina Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos, Pasaulio prekybos organizacijos, Maisto kodekso (*Codex Alimentarius*) komisijos dokumentų ir kitų tarptautinių teisės aktų reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Sveikatos apsaugos ministerija pagal savo kompetenciją:

1) formuoja valstybės politiką maisto saugos bei su maistu ir mityba susijusių ligų prevencijos srityse ir koordinuoja jos įgyvendinimą;

2) reglamentuoja, kiek tai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, geriamojo vandens (įskaitant natūralų mineralinį vandenį ir šaltinio vandenį) saugą ir kokybę, teršalų, maisto priedų, fermentų, kvapiųjų medžiagų, ekstrahentų, maisto papildų, maisto papildymo vitaminais, mineralais ir kitomis medžiagomis, kūdikiams ir mažiems vaikams skirtų maisto produktų, specialiosios medicininės paskirties maisto produktų ir viso paros raciono pakaitalų svoriui kontroliuoti, apdoroto jonizuojančiąja spinduliuote, genetiškai modifikuoto, naujo maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugą, bendruosius maisto higienos ir informacijos apie maistą teikimo vartotojams (įskaitant teiginių apie maisto produktų sveikumą ir maistingumą vartojimą) reikalavimus, maistą tvarkančių fizinių asmenų sveikatos, sveikatos tikrinimo, privalomųjų higienos bei sveikos mitybos žinių reikalavimus ir šių žinių įgijimo tvarką;

3) nustato tikslinių grupių maitinimo organizavimo reikalavimus, rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas, derina kitų institucijų parengtas mitybos normas, atlieka gyventojų mitybos, su ja susijusio sergamumo bei gyventojų mitybos raštingumo stebėseną, rengia sveikos mitybos rekomendacijas, ugdo sveikos mitybos įgūdžius, rengia ir tvirtina programas, skirtas gyventojų mitybai gerinti;

4) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

3. Žemės ūkio ministerija pagal savo kompetenciją:

1) formuoja valstybės politiką maisto produktų ir jų žaliavų kokybės, ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, Lietuvoje gaminamų produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo srityse ir koordinuoja jos įgyvendinimą;

2) nustato maisto, gaminamo pagal Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos pripažintas kokybės sistemas, maisto sudėties ir kokybės, maistui skirtų augalų auginimo, pateikimo į rinką bei augalų apsaugos priemonių naudojimo ir kontrolės privalomuosius reikalavimus;

3) nustato specialiuosius maisto ženklavimo reikalavimus;

4) pati ar per įgaliotas institucijas atlieka šviežių vaisių ir daržovių kokybės reikalavimų įgyvendinimo kontrolę;

5) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

4. Ūkio ministerija pagal savo kompetenciją:

1) įgyvendina maisto prekybos politiką;

2) nustato Lietuvos rinkoje realizuojamų maisto prekių bendrus ženklavimo ir prekybos privalomuosius reikalavimus;

3) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

5. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal savo kompetenciją:

1) įgyvendina maisto saugos, kokybės ir tvarkymo priežiūros bei maistui skirtų gyvūnų sergamumo mažinimo politiką, atsako už skubaus įspėjimo apie pavojų dėl maisto teikimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

2) nustato specialius maisto, įvežamo į Europos Sąjungą, saugos, maisto tvarkymo ir pateikimo į rinką higienos reikalavimus ir jų laikymosi kontrolės tvarką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

3) atlieka maistui auginamų gyvūnų, maisto žaliavų ir maisto užterštumo kenksmingomis medžiagomis, įskaitant pesticidus ir kitus teršalus, stebėseną (monitoringą);

4) priima sprendimus dėl konfiskuotų, kontrabandos būdu ir be kilmės, kokybės ir saugos atitikties dokumentų įvežtų maisto produktų tolesnio panaudojimo;

5) atlieka maisto saugos ir kokybės tikrinimą;

6) nustato tvarką ir ūkio subjekto prašymu išduoda leidimus maisto tvarkymo subjektų laboratorijoms, atliekančioms maisto žaliavų, produktų tyrimus, išskyrus laboratorijas, akredituotas šiems tyrimams teisės aktų nustatyta tvarka;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

7) nustato tvarką ir išduoda leidimus geriamojo vandens tiekėjų laboratorijoms, atliekančioms geriamojo vandens saugos ir kokybės tyrimus, išskyrus laboratorijas, akredituotas šiems tyrimams teisės aktų nustatyta tvarka;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

8) nustato tvarką ir pripažįsta į Lietuvos Respublikos rinką pateikiamą natūralų mineralinį vandenį ir išduoda natūralaus mineralinio vandens pripažinimo Lietuvos Respublikoje pažymėjimą. Už natūralaus mineralinio vandens pripažinimo Lietuvos Respublikoje pažymėjimų ir jų dublikatų išdavimą bei šių pažymėjimų tikslinimą imama valstybės rinkliava;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

9) nustato tvarką ir notifikuoja maisto papildus ir specialios paskirties maisto produktus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

10) vykdo Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų nustatytą su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamybos, perdirbimo, pateikimo į rinką ir įvežimo į Europos Sąjungą reikalavimų valstybinę kontrolę;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

11) neteko galios 2019-12-14;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

6. Maisto kontrolės, teisėsaugos ir kitos valstybės institucijos, siekdamos užkirsti kelią maisto klastojimui, pagal kompetenciją koordinuoja savo veiksmus, bendradarbiauja ir keičiasi informacija teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

10 straipsnis. Mokslo komitetai

1. Siekdama bendradarbiauti su Europos Komisija ir teikti jai reikalingą paramą, konsultuoti suinteresuotas Lietuvos Respublikos institucijas teikiant mokslškai rizikos vertinimu pagrįstas išvadas su mityba, maisto sauga, kokybe ir vartotojų apsauga susijusiais klausimais, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba steigia tarpžinybinius mokslo komitetus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Mokslo komitetai, vykdydami Europos Komisijos pavedimus ir įgyvendindami jiems nustatytus uždavinius, turi teisę gauti būtiną informaciją bei pasitelkti reikiamus specialistus ir laboratorijas, taip pat atlikti kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBINĖ MAISTO KONTROLĖ

11 straipsnis. Valstybinė maisto kontrolė

1. Valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

2. Vyriausybės įstaiga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tikrina, kad maistas, skirtas tiek vidaus rinkai, tiek eksportui, būtų saugus, tinkamai paženklintas, nepažeistų vartotojų interesų ir atitiktų šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimus. Kontrolė atliekama laikantis principo, kad maisto sauga žmonių sveikatai yra besąlyginis prioritetas.

3. Valstybinė maisto kontrolė yra atliekama Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka be išankstinio įspėjimo (išskyrus atvejus, kai toks įspėjimas yra pagrįstas ir būtinas norint tinkamai atlikti valstybinę kontrolę), reguliariai, atsižvelgiant į riziką, pagal iš anksto parengtas ir patvirtintas programas (jose numatomas tikrinimų dažnumas ir kontrolės pobūdis), taip pat kilus įtarimų, kad buvo pažeisti šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai. Kontrolės metodai turi atitikti kontrolės tikslus. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, gavusi maisto tvarkymo subjekto prašymą atlikti valstybinę maisto kontrolę, sprendžia, ar valstybinė maisto kontrolė turi būti atliekama iš anksto įspėjus, ar ne. Jeigu nusprendžiama valstybinę maisto kontrolę atlikti iš anksto įspėjus, šis sprendimas nepanaikina galimybės atlikti valstybinę maisto kontrolę iš anksto neįspėjus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

4. Valstybinė maisto kontrolė apima visus maisto tvarkymo etapus nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo iki maisto teikimo vartotojams, įskaitant rinką.

5. Vyriausybės įstaiga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, atlikdama šio įstatymo bei lydimųjų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolę, turi teisę:

- 1) tikrinti maisto tvarkymo vietos higienos būklę ir maisto tvarkymo procesus;
- 2) tikrinti, kaip asmenys, kurie vykdydami savo pareigas tiesiogiai ar netiesiogiai liečia maistą, laikosi higienos reikalavimų (nepažeisdama medicinos etikos principų);
- 3) tikrinti maistą, jo ženklimą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, maistui tvarkyti, patalpoms ir įrenginiams valyti ir taisyti naudojamus priemones, medžiagas ir įrenginius;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

4) tikrinti su šio įstatymo ir kitų teisės aktų laikymusi susijusius dokumentus bei maisto tvarkymo vietos savikontrolės sistemos medžiagą;

5) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka paimti ir tirti šio straipsnio 5 dalies 3 punkte išvardytų objektų mėginius bei šio straipsnio 5 dalies 4 punkte išvardytų dokumentų kopijas ar nuorašus, gauti kitą su šio įstatymo bei kitų teisės aktų laikymusi susijusią informaciją bei lyginti tikrinimo rezultatus su maisto tvarkymo vietoje įrengtų matavimo ir kitų prietaisų duomenimis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

6) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka atlikti kontrolinius pirkimus, prieš tai nepateikusi maisto tvarkymo subjektui ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojui ir (ar) tiekėjui teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinto sprendimo atlikti kontrolinius pirkimus. Sprendimas atlikti kontrolinį pirkimą maisto tvarkymo subjektui ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojui ir (ar) tiekėjui pateikiamas iš karto po atlikto kontrolinio pirkimo.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

6. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimus, susijusius su maisto klastojimu, maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba jos direktoriaus nustatyta tvarka turi teisę pagal kompetenciją taikyti vieną ar kelias iš šių pateikimo į rinką ribojimo priemonių:

- 1) uždrausti pateikti į rinką suklasotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);
- 2) sustabdyti suklasoto maisto, nesaugaus (nesaugių) maisto ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminių (gaminčių) ir medžiagos (medžiagų) pateikimą į rinką;
- 3) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją susigražinti suklasotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ar medžiagą (medžiagas) iš vartotojų;
- 4) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją pašalinti suklasotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) iš rinkos;
- 5) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją sunaikinti suklasotą maistą, nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);
- 6) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir maistą padaryti saugų (perdirbti, pašalinti kenksmingumą ir kt.);
- 7) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ir (ar) tiekėją panaudoti maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) kitais, ne pirminės paskirties, tikslais;
- 8) kitas įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytas priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

7. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimus, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba jos direktoriaus nustatyta tvarka taip pat turi teisę pagal kompetenciją taikyti Reglamento (ES) 2017/625 nustatytas administracinio poveikio priemones:

- 1) laikiną maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo veiklos sustabdymą;
- 2) maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo veiklos uždraudimą;
- 3) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką sustabdymą;
- 4) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką uždraudimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

8. Maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai turi teisę apskusti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos veiksmus Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – Administracinių bylų teisenos įstatymas) nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

9. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba privalo užtikrinti iš maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų gautos informacijos, kuri sudaro komercinę paslaptį, konfidencialumą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ir vykdyti kitas įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas pareigas. Komercinė paslaptimi negali būti laikomi šie duomenys apie maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas:

- 1) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pavadinimas ir identifikavimo duomenys;
- 2) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tyrimo metodai;
- 3) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų poveikio vartotojų sveikatai atliktų tyrimų rezultatai;
- 4) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugaus sunaikinimo metodai;

5) potencialiai nesaugaus maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sudedamosios dalys;

6) galimi maisto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

10. Vyriausybės įstaigos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inspektoriai, pažeidę šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, atsako pagal įstatymus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

12 straipsnis. Valstybinės maisto kontrolės laboratorijos

1. Valstybinei maisto kontrolei atrinktų mėginių laboratorinius tyrimus atlieka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus paskirtos maisto srities teisės aktų reikalavimus atitinkančios laboratorijos.

2. Valstybinei maisto kontrolei mėginiai paimami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka ir tiriami galiojančiais tyrimo metodais. Valstybinės maisto kontrolės metu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojai maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginius laboratoriniams tyrimams paima neatlygintinai (išskyrus kontrolinius pirkimus).

3. Įvežamų į Europos Sąjungą maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų atveju mėginių tyrimo išlaidas apmoka maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, iš kurių paimti mėginiai valstybinei maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų kontrolei, kitais atvejais (kai mėginių tyrimo rezultatai neatitinka maisto srities teisės aktų reikalavimų ar mėginiai paimti remiantis informacija, gauta iš Europos Komisijos, Lietuvos ar kitų valstybių kompetentingų institucijų dėl maisto srities teisės aktų reikalavimų pažeidimų) – maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ir (ar) tiekėjai, iš kurių paimti mėginiai valstybinei maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų kontrolei.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

KETVIRTASIS¹ SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO NUOSTATŲ DĖL MAISTO AR SU MAISTU BESILIEČIANČIŲ GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ SAUGOS IR (AR) SUKLASTOTO MAISTO PATEIKIMO Į RINKĄ DRAUDIMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12¹ straipsnis. Maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką ribojimo priemonių taikymo pagrindai

1. Maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką ribojimo priemonės (toliau – rinkos ribojimo priemonės) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali pagal kompetenciją taikyti, jeigu maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos pateikiami į rinką pažeidžiant šio įstatymo 7 straipsnio 1, 2 ir (ar) 3 dalies reikalavimus.

2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją gali taikyti rinkos ribojimo priemonės, jeigu yra pagrindas manyti, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs vartotojų sveikatai ar gyvybei, ir kai gaminamas ir (ar) teikiamas į rinką suklastotas maistas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12² straipsnis. Baudos ir įspėjimai už šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga ir (ar) suklasoto maisto gamyba ir pateikimu į rinką

1. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, nustatiusi šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, maisto tvarkymo subjektui ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojui ir (ar) tiekėjui pritaikiusi rinkos ribojimo priemones, skiria įspėjimus arba baudas. Nustačiusi šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto klastojimu, maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklasotą maistą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba skiria baudas. Vyriausybė patvirtina baudų, išreikštų procentais nuo ūkio subjekto praėjusiais ūkiniais metais gautų bendrųjų metinių pajamų, už suklasoto maisto gamybą ir pateikimą į rinką, jei šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, dydžio nustatymo tvarkos aprašą. Duomenis, reikalingus baudoms apskaičiuoti, pateikia maisto tvarkymo subjektas ir kompetentingos institucijos.

2. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, skiriamas įspėjimas arba nuo 300 iki 3 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklasotą maistą, skiriama nuo 3 000 iki 14 000 eurų bauda.

3. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, už įpareigojimo nutraukti jų pateikimą į rinką nesilaikymą skiriama nuo 1 000 iki 5 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklasotą maistą, už įpareigojimo nutraukti jo realizavimą nesilaikymą skiriama nuo 4 000 iki 15 000 eurų bauda.

4. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, nevykdantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimo pašalinti nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas iš rinkos ar jį (juos) sunaikinti, skiriama nuo 2 000 iki 6 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, nevykdantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimo pašalinti suklasotą maistą iš rinkos ar jį sunaikinti, skiriama nuo 3 000 iki 7 000 eurų bauda.

5. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) padarė žalos vartotojo sveikatai, skiriama nuo 3 000 iki 12 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklasotą maistą, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) padarė žalos vartotojo sveikatai, skiriama nuo 6 000 iki 20 000 eurų bauda.

6. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, skiriama nuo 6 000 iki 24 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklasotą maistą, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, skiriama ne didesnė negu 15 procentų bendrųjų metinių pajamų, gautų praėjusiais ūkiniais metais, dydžio bauda. Ši bauda turi būti ne mažesnė kaip 7 500 eurų ir ne didesnė kaip 100 000 eurų, įskaitant atvejus, kai maisto tvarkymo subjektas nepateikė duomenų apie praėjusiais ūkiniais metais gautas bendrąsias metines pajamas. Jei bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais nebuvo gauta, skiriama bauda nuo 7 500 iki 50 000 eurų.

7. Įspėjimų ir baudų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12³ straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas neatsako už nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto pateikimą į rinką, jeigu įrodo, kad:

1) jis nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto į rinką nepateikė;

2) maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos tapo nesaugūs (nesaugūs) vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai, neatsargiai gabenant ar saugant (sandėliuojant) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas dėl kitų nuo maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo valios nepriklausančių priežasčių;

3) tuo metu, kai nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos buvo pateikti į rinką, mokslo ir technikos pažanga nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą riziką;

4) vartotojas naudojo su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) pažeisdamas vartojimo taisykles, atsargumo priemones bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

5) maisto produkto (produktų) ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminio (gaminčių) ir medžiagos (medžiagų) pavojingąsias savybes lėmė nenugalima jėga.

2. Skirdama nuobaudą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriama bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, nuobauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

3. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad maisto tvarkymo subjektas ir (ar) su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas, padaręs šiame įstatyme numatytą pažeidimą, prisipažino jį padaręs, nuoširdžiai dėl to gailisi, padėjo pažeidimą išaiškinti, pašalino pažeidimą, savo noru atlygino vartotojams padarytą žalą, nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos ir (ar) suklastotas maistas buvo sulaikyti ir neišplatinti maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo iniciatyva, kitos reikšmingos aplinkybės.

4. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad maisto tvarkymo subjektas ir (ar) su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas per vienus metus nuo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įsiteisėjusio nutarimo skirti nuobaudą už padarytą pažeidimą pakartotinai padarė šio įstatymo 12² straipsnyje nurodytus pažeidimus, neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams padarytą žalą, šio įstatymo pažeidimą padarė naudodamasis visuomenės ar kito asmens nelaimė, maisto tvarkymo subjektas ir (ar) su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas, sužinojęs, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti ar yra nesaugūs ir (ar) maistas suklastotas, apie tai neinformavo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir juos toliau teikė į rinką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12⁴ straipsnis. Baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 12² straipsnyje numatytas baudas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali skirti ne vėliau kaip per dvejus metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo pažeidimo paaikškinimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

12⁵ straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo ir baudų taikymo tvarka

1. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nagrinėja šiame įstatyme nurodytas bylas ir skiria numatytas baudas. Bylos parengiamos, nagrinėjamos ir baudos skiriamos šio įstatymo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka.

2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inspektoriai dėl šio įstatymo pažeidimų surašo protokolus.

3. Apie bylos nagrinėjimą turi būti informuotas ir jame gali dalyvauti pats pažeidėjas ir (ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir (ar) jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti.

4. Išnagrinėjusi bylą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: nutarimą priėmusios institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, šio įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka.

5. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimai ir sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti skelbiami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos interneto svetainėje.

12⁶ straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimų apskundimas

1. Maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ar tiekėjas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimus dėl baudų skyrimo per 20 dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali apskusti Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

12⁷ straipsnis. Baudų išieškojimas

1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 12² straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos paskyrimo. Įvertinusi atsakomybėn traukiamo maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo finansinę padėtį ir kitas reikšmingas aplinkybes, jo rašytiniu prašymu Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kai maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas pateikia finansinę padėtį ar kitas reikšmingas aplinkybes pagrindžiančius įrodymus, priimdama nutarimą byloje ir atsižvelgdama į gautą rašytinį prašymą dėl baudos mokėjimo dalimis ir skiriamos baudos dydį, gali leisti paskirtą baudą sumokėti dalimis per nustatytą ne ilgesnį negu dvejų metų laikotarpį. Po nutarimo priėmimo paskirtos baudos mokėjimo tvarkos klausimai sprendžiami Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, paskirtos baudos mokėjimas dalimis netaikomas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

2. Nesumokėtos baudos išieškomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Papildyta skirsniu:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2000 m. birželio 1 d. priima šį įstatymą įgyvendinančius teisės aktus.

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2000 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
2000 m. balandžio 4 d.
įstatymo Nr. VIII-1608
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1989 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 89/397/EEB dėl oficialios maisto produktų kontrolės.

2. 1993 m. spalio 23 d. Tarybos direktyva 93/99/EEB dėl oficialios maisto produktų kontrolės papildomų priemonių turinio.

3. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463).

Punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

4. 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL 2017 L 95, p. 1).

Papildyta punktu:

Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728

Papildyta priedu:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 3, 4, 7, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, Žin., 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 3, 5, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, Žin., 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-405](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 142-5107 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-405
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, Žin., 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-885](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05574
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6-1 straipsniu įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju-1 skirsniu įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2204](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09728
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 2, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 12-1, 12-2, 12-3, 12-4, 12-7 straipsnių, ketvirtojo-1 skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4-1, 4-2, 4-3 straipsniais įstatymas
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2288](#), 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-30, i. k. 2023-23078
Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 2 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6-2 straipsniu įstatymas